

ANVISNINGAR TILL INDIVIDUELL UTBILDNINGSPLAN (IUP) FÖR ST I ALLMÄNMEICIN ENLIGT SOSFS 2015:8

ST-utbildningen är minst 5 år på heltid. Man är klar när man uppfyller alla delmålen i Målbeskrivningen för Allmänmedicin.

Riktvärde: 18-24 mån sidoutbildning, resten av tiden vårdcentral

Tjänstgöring på vårdcentral

- Initialt 1-1,5 års sammanhängande tjänstgöring på VC.
- Regelbunden handledning 1-2 timmar per vecka.
- Konsultationsträning i form av medsittning och videoinspelningar, 6-9 ggr/år.
- 4 timmar teoretisk utbildning per vecka (inkluderande seminarier, basgrupp och egen studietid).
- Utföra normalt mottagnings- och jourarbete med en fördelning mellan kroniskt och akut sjuka samt mellan olika diagnosområden så att målbeskrivningens olika delmål för medicinsk kompetens täcks in.
- Utveckla långsiktigt patientansvar för ett antal patienter på mottagningen.
- Tjänstgöra på jourläkarcentralen, vid behov börja med AT-jourer för att senare gå självständiga jourer. Mot slutet av ST klara alla typer av jourpass.
- Medverka i rehabiliteringsarbete med Försäkringskassan, Arbetsförmedling och arbetsgivare.
- Lära sig behärska de myndighetsuppdrag som ingår i tjänsten; intygsskrivande, smittskyddsarbete etc.
- Under andra halvan av ST ska man under sammanhängande period (minst 4 månader) självständigt sköta hemsjukvård och palliativ vård i särskilt boende.
- Efter genomgången barnplacering och/eller BVC-kurs ska man sköta egen BVC under handledning (minst 4 månader).
- Handledaruppdrag ska planeras mot slutet av ST i form av t ex AT-handledning med den egna handledaren som huvudansvarig.
- Medverka i den interna utbildningen på mottagningen.
- Delta i ledningsmöten med verksamhetschef och MLA.
- Genomföra förbättringsarbete med stöd av huvudhandledare och verksamhetschef.
- Ev klinisk tjänstgöring på annan vårdenhet som bedriver allmänmedicinsk mottagning.
- Under perioderna med sidotjänstgöring planeras för fortlöpande kontakt/tjänstgöring på VC så man kan följa sina patienter vanligen i form av återvändarveckor. Principen är att man inte är borta från sin VC mer än 2-3 månader i sträck.

Kompletterande sidoutbildningar

Planeras tillsammans med handledaren och syftar till att täcka in de kunskaper och färdigheter i målbeskrivningen som ST-läkaren inte kan inhämta på den egna mottagningen. Innan sidoutbildning påbörjas går ST-läkare och handledare igenom målen för aktuell sidoutbildning och gör upp en individuellt anpassad utbildningsplan för denna (användbara checklistor för sidoutbildningarna finns på [ST-sidorna på vårdgivarwebben](#)). ST-läkare kontaktar och informerar utbildningsansvarig

/schemaläggare på den aktuella kliniken så att tjänstgöringen kan anpassas till dessa mål. Efter genomförd sidotjänstgöring lämnas ett omdöme om ST-läkaren resp sidokliniken till huvudhandledare och studierektor. Använd nedanstående mall för såväl planering inför som återkoppling efter sidotjänstgöringen.

[Mall planering och återkoppling till ST-läkare vid sidotjänstgöring eller längre placering på annan enhet](#)

ST-läkaren ska ha en namngiven handledare på varje sidoklinik. Intyg från de olika sidoutbildningarna ska utfärdas av specialistkompetent handledare på aktuell klinik, alternativt om handledningen har delegerats till ST-läkare el motsvarande, ska intyget skrivas under av ansvarig specialist på sidoutbildningskliniken.

Aktuella sidoutbildningar:

Val av sidoutbildningar styrs av den enskilde ST-läkarens behov, men internmedicin, psykiatri, pediatrik, gynekologi, ÖNH, ögon och hud brukar i de flesta fall ingå. Ta för vana att ordna så att ditt tjänstgöringsintyg skrivs på i direkt anslutning till att du genomfört din sidoutbildning. Det är mycket svårare att få till det efteråt!

Internmedicin (delmål b3, c1, c2, c4, c5, c8): Introduktion, tjänstgöring under handledning på akutmottagning, avdelning, egen specialistmottagning under handledning. Jourtjänstgöring ingår. Se separata riktlinjer för sidoutbildning på medicinklinik på ST-sidorna på vårdgivarwebben. Rek längd: 3-6 mån beroende på tidigare erfarenhet.

Psykiatri (delmål b3, c1, c2, c4, c5, c8, c13): Tjänstgöring under handledning på psykiatriakutmott, PIVA, allmänpsykiatrisk, geropsykiatri, beroendeenheten.. För den som ej gjort AT: 1 mån extra rekommenderas. Jour/beredskapstjänstgöring nattetid 2-3 ggr ingår. Se separat riktlinje för sidoutbildning inom psykiatrin på [ST-sidorna på vårdgivarwebben](#). Rek längd: (2)-3 månader för de som gjort AT. 4 månader för de som gjort BT.

Pediatrik (delmål b3, c1, c2, c4, c5, c6): Tjänstgöring under handledning inom dagjourns verksamhet på barnakuten i första hand, även placering på mottagning och enl önskemål avdelning. Viss jourtjänstgöring ingår (kvällar, helger, ej natt). Rek längd: 3 månader. Bör helst göras före BVC-kursen och egen BVC.

Gynekologi och mödrahälsovård (delmål c1, c2, c4, c5, c7): Tjänstgöring under handledning som dagjour på gynmottagningen, MVC (normala graviditeter) och specialist-MVC. Ev avdelning, ev auskultation på op och förlossning. Rekommenderad längd: 2 månader.

ÖNH (delmål c1, c2, c4, c5): Tjänstgöring under handledning som dagjour under handledning på öronmottagningen. Ev auskultation hörselvården, logoped, op. Rekommenderad längd: 2 månader.

Ögon (delmål c1, c2, c4, c5, c8): Tjänstgöring under handledning på ögonmottagning. Ev auskultation på op, diabetesfoto, laserbehandling, ortoptist. Rekommenderad längd: 1 månad

Hud (delmål c1, c4, c5): Tjänstgöring under handledning på hudmottagning. Rekommenderad längd: 1 månad.

Kirurgi (delmål c1, c2, c4, c5, c8): Tjänstgöring under handledning på kirurgakutmottagningen, alt ta akuta kirurgiska fall parallellt med *akutläkare*. Tjänstgöring/auskultation på urolog, bröst- och kärlmottagning. Om man önskar träna

kirurgia minor under handledning görs detta på *Kirurgiteamet*. Randning i Ljungby: Tjänstgöring under handledning på akutmottagningen (kir/ort). Egen mottagning (rekommenderas) alternativt auskultation på mottagning. Möjlighet att auskultera på op vid intresse. För randning på kärl- och bröstmottagning tas kontakt med schemaläggare i Växjö. Rekommenderad längd: 1-2 månader, alternativt enstaka veckor på mottagningarna.

Ortopedi (delmål c1, c2, c4, c5, c8): Tjänstgöring under handledning på ortopedakutmottagningen. Auskultation på mottagningen, ev OTA. Randning i Ljungby: Tjänstgöring under handledning på akutmottagningen (kir/ort). Egen mottagning (rekommenderas) alternativt auskultation på mottagning. Möjlighet att auskultera på op vid intresse. Rekommenderad längd: 1-2 månader, alternativt enstaka veckor på mottagningen.

Akutgeriatriken (delmål b3, c1, c4, c5, c8): Tjänstgöring under handledning på mottagning och avdelning. Rek längd: 1-2 månader.

Infektionsklinik (delmål a3, c1, c5): Tjänstgöring under handledning på mottagning och avdelning. Rek längd: 1 mån.

Ev kortvariga auskultationer veckovis: ex röntgen, fys lab, kem lab, mikrobiologen, smärtrehab, palliativa rådgivningsenheten, NP-enheten, Barn- och ungdomspsykiatri, Barn- och ungdomshälsan 6-18 år mm.

Obligatoriska kurser:

Specialitetsspecifika (bekostas av den egna ryggsäcken)

- **Kurs i Allmänmedicinskt arbetssätt (delmål c3).** När som helst under ST.
- **Patientcentrerat samtal (delmål b1).** Första halvan av ST.
- **Barnhälsovård (delmål c14).** Efter barnplaceringen och före egen BVC.

Specialitetsövergripande (gratis-bekostas centralt)

- **Kurs i Ledarskap, Etik, Kvalitet LEK-kursen (delmål a1, a2, a3, a4, A6).** Första halvan av ST.
- **Medicinsk vetenskap (a5).** Senast efter halva ST.
- **Lagar och föreskrifter inom HSV (delmål a6).** När som helst.
- **Sjukdomsförebyggande arbete (b2).** När som helst.
- **Läkemedel (delmål b3).** När som helst.
- **Försäkringsmedicin (delmål b4).** Tidigt i ST.
- **Palliativ vård (delmål b5).** Senare halvan av ST.

Övriga kurser (planering sker i samråd med handledare och ev studierektor)

Information om kurser:

www.kronoberg.se/Jobba-hos-oss/ST-i-Kronoberg

[Lipus](#)

[Socialstyrelsen](#)

[SFAM](#)

+ via fortlöpande mailinformation från studierektor

Övrig teoretisk utbildning:

- Obligatoriska seminarier 1 gång/månad under hela ST-utbildningen.
- Obligatoriska basgruppsträffar 1 gång/månad under hela ST-utbildningen.
- Du förväntas delta vid de lokala fortbildningstillfällena anordnade av lokala SFAM (Svensk Förening för Allmänmedicin), LLK (Lokala Läkemedelskommittén) och AMK (Allmänmedicinskt Kunskapscentrum)
- Du har möjlighet att delta i en FQ- eller Balintgrupp under en period av ST-utbildningen.
- Du ska vid minst två tillfällen under ST delta i artikelgranskning i basgruppen och redovisa detta på vårdcentralen.
- Du rekommenderas att minst en gång under ST delta i de årligen återkommande nationella ST-dagarna arrangerade av SFAM.
- Du rekommenderas att minst en gång under ST besöka ett nationellt SFAM-möte, riksstämma eller annat liknande arrangemang med inriktning på allmänmedicin.
- Du rekommenderas att en gång under ST delta i en internationell allmänmedicinsk kongress.
- För finansiering av nationella och internationella kongresser finns möjlighet att ansöka om medel via lokala SFAM:s stipendiefond

Handledning Ska ske fortlöpande, på VC 1-2 timmar/vecka, under sidoutbildning ca 1 gång/månad på aktuell klinik samt på vårdcentralen i samband med återvändarveckor. Primärt fallbaserad handledning. Konsultationsträning med hjälp av "Sit-in" och videofilmning av konsultationer är centralt. Använd bedömningsinstrument för återkoppling (se nedan, finns på ST-sidorna på vårdgivarwebben).Handledningstid kan användas till sit-in eller återkoppling på videospelningar, men boka även av tid i tidboken för sit-in, 6-9 ggr per år. Planering och uppföljning av sidoutbildning. Regelbunden avstämning gentemot IUP. ST-läkaren ansvarar för dokumentation av handledningen.

Dokumentation: ST-läkaren ska kontinuerligt dokumentera *utbildningsaktiviteter* (tjänstgöringar, praktiska moment, kurser, seminarier, basgruppsträffar, föreläsningar, litteraturstudier) i IUPn. Glöm inte att fylla i aktuella delmål för de olika momenten! *Kompetensbedömningar* med bedömningsmallar (min-CEX, Mall för bedömning av sit-in, DOPS, CBD, Mall för återkoppling efter muntlig presentation, sammanfattning av specialistkollegium, rapporten från Mitt i ST sparas digitalt eller i pärm

Skriftligt arbete enligt vetenskapliga principer: Totalt 8 veckors arbete på heltid får avsättas. Påbörjas efter genomförd kurs i vetenskaplig metodik. Projektplanen redovisas under kursen. Det färdiga arbetet redovisas för ST, handledare och verksamhetschefer vid julseminaret och läggs ut på hemsidan. Om man har gjort ett vetenskapligt arbete under läkarutbildningen, motsvarande 30 poäng, har man rätt att tillgodoräkna sig det. I så fall deltar man enbart i kursen i vetenskaplig metodik samt genomför och redovisar en projektplan.

Förbättringsarbete: Enskilt eller i grupp. Motsvarar vanligen ca 2 veckors heltidsarbete. Görs i anslutning till LEK-kursen, där man erhåller utbildning i utformandet av ett förbättringsarbete. Redovisas vid avslutning av LEK-kursen samt vid julseminariet och läggs ut på hemsidan.

Kompetensvärdering

- **Kontinuerlig kompetensvärdering:** Görs kontinuerligt under hela ST:n av ST-läkaren och handledaren med hjälp av bedömningsmallar (mall för medsittning, Mini-CEX och DOPS med flera - finns på ST-sidorna på vårdgivarwebben) och dokumenteras i IUPn. De i fyllda mallarna sparas digitalt eller i pärm.
- **Studierektorsavstämning** med ST och HL på vårdcentralen minst 4 tillfällen per ST, vid behov fler. Inför denna avstämning ska IUP:n vara uppdaterad, minst 2 medsittningar med bedömningsmall gjorda, och ev Mitt i ST-rapport inlagd i portföljen (se nedan).
- **Specialistkollegium** som är ett återkommande möte (minst 2 per ST, vid behov fler) där studierektor samlar specialisterna och verksamhetschef på vårdcentralen, går igenom ST-läkarens kompetens och fortsatta utvecklingsbehov utifrån olika aspekter, vilket resulterar i ett omdöme och en handlingsplan. Detta går igenom av handledare och ST-läkare efter specialistkollegiet. Sammanfattningen läggs av ST-läkaren i portföljen.
- **Extern bedömning:** *Mitt-i-ST* är obligatorisk i Region Kronoberg. Bör göras efter 2,5-3 år om man arbetar heltid och måste göras senast 18 mån före att man beräknar bli klar. Anmälan ska ske senast 6 mån före önskad tidpunkt för Mitt i ST. Anmälan sker på SFAM:s hemsida <https://sfam.se/>. Mitt i ST bekostas centralt, kontakta Eva Falk. Mitt-i-ST-rapporten läggs in i portföljen. *Specialistexamen* i slutet av ST är frivillig men rekommenderas.

Utbildningsmedel: 110 000 kr disponeras för kostnader i samband med externa kurser. Se specifik anvisning hur man söker kurser på ST-sidorna.

Inför specialistansökan

När utbildningen närmar sig sitt slut sammanställs IUP:n och ifyllda kompetensbedömningsmallar vilket utgör ett nödvändigt underlag för bedömning av uppnådd specialistkompetens och därmed påskrift av intyg, bilaga 2 i specialistansökan.

Studierektor skall underrättas inför ansökan om specialistkompetens och ska gå igenom ansökan tillsammans med ST-läkaren. Handledare och verksamhetschef signerar specialistansökan till Socialstyrelsen *i samråd med studierektor* (obligatoriskt).

Ta för vana att ordna så att ditt tjänstgöringsintyg skrivs på i direkt anslutning till att du genomfört din sidoutbildning. Det är mycket svårare att få till det efteråt! Du fyller i tjänstgöringens namn, tidsperiod och översiktligt innehåll i placeringen samt tillämpliga delmål. Handledaren på sidokliniken skriver under förutsättning att din tjänstgöring är godkänd.

Följande ska ingå i **specialistansökan till Socialstyrelsen**

Använd enbart Socialstyrelsens blanketter, finns som bilagor till Socialstyrelsens Föreskrifter och Allmänna råd gällande Läkarnas specialiseringstjänstgöring (SOSFS 2015:8)

- *Bilaga 1* ska fyllas i.
- *INTYG om uppnådd specialistkompetens (bilaga 2)*. Skrivs under av chef, HL i samråd med SR. IUP:n och kompetensbedömningarna utgör nödvändigt underlag för denna påskrift.
- *INTYG om klinisk tjänstgöring (bilaga 4)* för samtliga tjänstgöringar. Skrivs under av specialistkompetent handledare på resp klinik. Auskultationsintyget (*bilaga 3*) ska ej användas, ex ögonplacering – använd *INTYG om klinisk tjänstgöring!* Kortare auskultationer (ex kem lab) behöver ej intygas specifikt utan får ingå som en del av annan tjänstgöring. Separat *INTYG om klinisk tjänstgöring* används för ansvar för BVC resp för SÄBO.
- *INTYG om kurs (bilaga 5)* gällande samtliga *obligatoriska* kurser. Skrivs under av kursledare eller huvudhandledare.
- *Intyg om kvalitets- och utvecklingsarbete (bilaga 6)*. Skrivs under av huvudhandledare.
- *INTYG om självständigt skriftligt arbete enligt vetenskapliga principer (bilaga 7)*. Skrivs under av specialistkompetent vetenskaplig handledare eller huvudhandledare.

160218 (rev 170421, 190205, 190924, 200915, 220315, 240402, 260319)
Anna-Lena Köhlin, Maria Holstensson, Lousie Berglund Ekstrand
ST-studierektorer

